

MATVAREPRISENE STIGER MERKBART

2022-07-01

© VG

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

VG FREDAG 1. JULI 2022

3

DYRERE: Fra i morgen av øker matvareprisene merkbart men økonomene spår at veksten blir større enn i februar. Foto: HALLGEIR VÅGENES

MATVAREPRISENE STIGER MERKBART

Av ANJA ARIEL TØRNES
BREKKE

Prishopp fra matleverandørene – nå kan kassalappen til en snittfamilie øke med flere tusen kroner.

– Det er ingen tvil om at det blir prisøkninger, merkbare prisøkninger, sier direktør for næringspolitikk og myndighetskontakt i Norgesgruppen, Bård Gultvedt.

Norgesgruppen har butikkljeder som Kiwi og Meny.

– Vi har opplevd at leverandørene har kommet til oss og bedt om unormalt høye prisøkninger, og så har vi forhandlet, sier Gultvedt.

Først fredag blir det klart hvor mye prisene stiger, men flere økonomer forventer at de vil stige enda mer enn i vinter. Da steg matvareprisene sjeldent mye – med 4,5 prosent, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB).

Dyrere produksjon

Årsaken til prisstigningen er blant annet at mange av matvarene vi importerer har økt i pris, i tillegg

– Vi går en strammere økonomisk høst i møte

til at det har blitt dyrere å produsere mat som følge av økte gjødsel-, drivstoff- og strømpriser.

– Det er jo ikke bra at det blir så betydelige prisøkninger, så vi får håpe at kostnadene går ned igjen, påpeker Gultvedt.

– Leverandørene har fått satt oppsine priser veldig mye, det er noe som til syvende og sist ender opp hos oss forbrukere, sier spare- og forbrukerøkonom Cecilie Tvetenstrand i Storebrand.

Med økningen hittil i år har en gjennomsnittsfamilie med to voksne og to barn måtte bruke 7.000 kroner mer på matkostnader.

Dersom matvareprisene øker med ytterligere 5 prosent i morgen, gir det en ny økning på om lag 7.300 kroner. Totalt gir det en økning på 14.300 kroner i matkostnader i år, trekker Tvetenstrand fram.

– Veldig mange må tenke enda mer gjennom sine matinnkjøp, sier hun.

Alvorlig situasjon

Merkevarerigiganten Orkla har allerede varslet enda dyrere mat.

– Vi står overfor den mest alvorlige situasjonen jeg har vært i under mine 31 år i norsk næringsmiddelindustri, sier konserndirektør Hakon Mageli.

Han peker på en markant høyere råvarepris og kraftig økning i energikostnader. Den store bekymringen på sikt, sier Mageli, er kunstgjødselprisene.

– For industrien er det avgjørende å få tak i råvarer og ingredienser slik at vi kan opprettholde leveringsevnen. Det arbeidet har stått i høysetet siden invasjonen i slutten av februar, sier Mageli.

– Normalt er disse prisendringene av en teknisk og langt mindre komplisert karakter. Denne gangen er det mørke skyer som truer Europa, sier han.

Råd til folk

Christian Anton Smedshaug i Agri Analyse tror prisen på noen produkter vil øke med 1 til 3 prosent, mens andre vil stige over 10 prosent.

– Etter en samlet vurdering vil snittet være nærmere 5, enn 10 prosent, sier han og trekker frem kjøtt og egg som varer med høy

prisstigning slik kjøttgiganten Nortura har varslet.

YouGov har i starten av juni undersøkt hvor bekymret folk er for økonomien sin på vegne av Storebrand.

Der kommer det frem at over 1,4

er vant til. Jo tidligere vi begynner med bedre økonomiske vaner, desto bedre blir det for lommeboken til høsten.

Tips til smart handel

● Handle større, men sjelden: helst bare én gang i uken.

● Planlegg innkjøp. Hold dere til handlelista. Bruk f.eks appen Bring, hvor alle i familien kan legge inn ting man bør kjøpe, og så tar man ut igjen når man er i butikken. Enkelt, oversiktlig, gratis.

● Middager: Bruk noen minutter på f.eks søndagen til å sette opp en middagsmeny neste uke

● App, app, app: Last inn både Æ, Trumf og Coop. Der får du gode tilbud og/eller bonuser eller utbytte som faktisk blir litt penger på sikt.

Kilde: Dine Penger

Forbrukerøkonom i Storebrand, Cecilie Tvetenstrand.

Foto: STORE-BRAND

millioner nordmenn er bekymret for egen økonomi som følge av økte priser.

1,8 millioner bekymrer seg for at matvareprisene vil øke så mye at de må legge om matvanene sine.

For å forberede seg på økte utgifter råder forbrukerøkonom Cecilie Tvetenstrand folk til å planlegge handleturene bedre, være mer bevisst på kilo- og literpris, stå imot impuls kjøp og handle mindre om gangen for å hindre matsvinn.

– Man går en strammere økonomisk høst i møte nå, enn det man